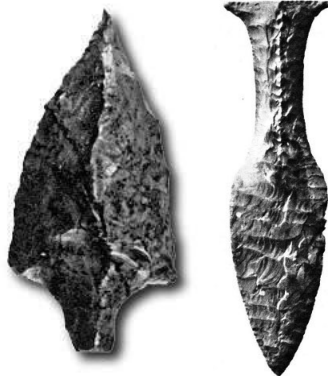

História vojenskej techniky, taktiky, paktov a dohôd (v rokoch) 1. časť - Do roku 1320 :)

V období staršieho paleolitu - sa vyvinul kamenný sekáč a pästný klin, neskôr pribudla aj kamenná dýka.

Hrot oštepú

Kamenná dýka

V období stredného paleolitu - sa objavili oštepú s opálenými hrotmi.

V období mladšieho paleolitu - vrcholným vynálezom tejto epochy bol luk s tetivou.

V 10.-8. tisícročí p.n.l. - sa budovali prvé opevnené mestá[1] a začali sa používať medené nástroje a zbrane.

V 4. tisícročí p.n.l. - egyptskí vojaci používali ako ochranu pred vrhanými strelami štítú.

V 3. tisícročí p.n.l.

- v námorných bitkách v stredomorí bojovali vojnové plachtence a galéry[2],

- medené nástroje a zbrane vytlačili bronzové,

Dýka z bronzú

- známymi bojovníkmi tej doby boli Mezopotámci, ktorí v boji používali mlatú, bojové sekery a oštepú s kovovými hrotmi, bojové vozy ťahané oslamí, sami nosili bronzové prilby a telo si chránili koženým odevom.

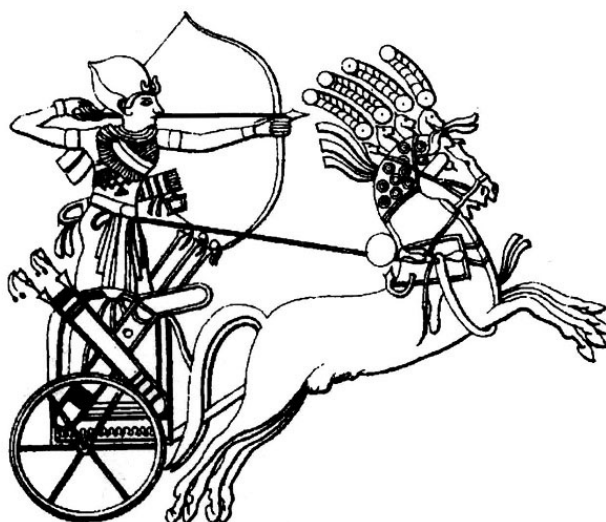
Okolo roku 2300 p.n.l. - sa v boji využívali praky a oštepú.

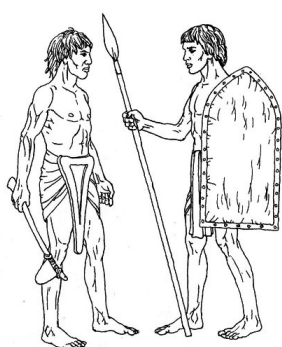
Bojový voz Sumerov na keramike z roku 2500 p.n.l.

Okolo roku 1900 p.n.l. - sa aj v Európe začali používať zbrane vyrobené z bronzu.

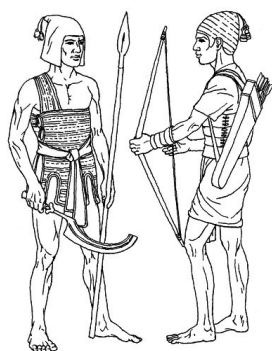
Okolo roku 1485 p.n.l. - súčasťou egyptského vojska boli dvojkolesové bojové vozy ťahané dvoma koňmi, na voze sa nachádzali: vozataj chrániaci sa veľkým bojovým štítom a bojovník, vyzbrojený lukom a oštepom.

Egyptský faraón na vojnovom voze

Egyptskí pešiáci z obdobia Starej ríše

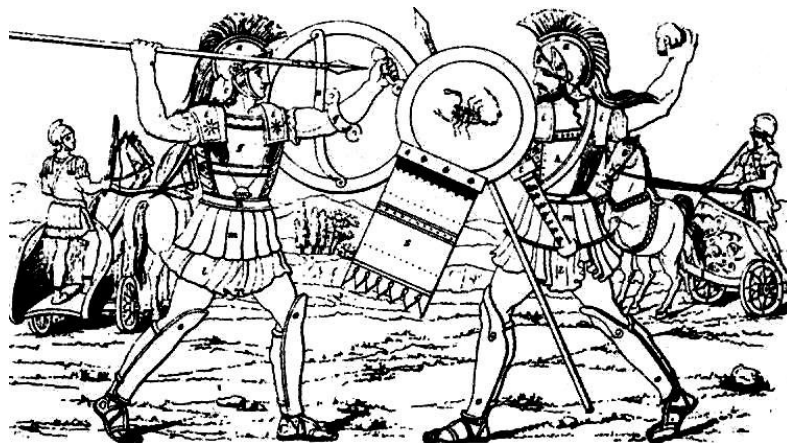

Pešiák a lukostrelec z obdobia Novej ríše

Egyptská ľahká pechota

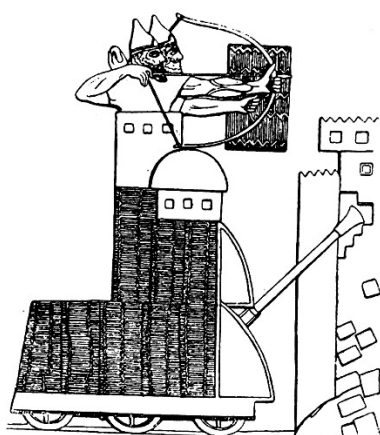
Okolo roku 1400 p.n.l. - sa v Grécku používal v boji čoraz častejšie meč.

Súboj gréckych bojovníkov

Okolo roku 1200 p.n.l. - na Blízkom východe bronzové zbrane nahradili zbrane vyrobené zo železa.

V 7. storočí p.n.l. - asýrski bojovníci používali na ochranu svojho tela železné šupinovité brnenie, boli vyzbrojení dlhými železnými mečmi, používali bojové vozy, mobilné obliehacie barany, z lukostrelcov a kopijníkov vytvárali jazdné jednotky.

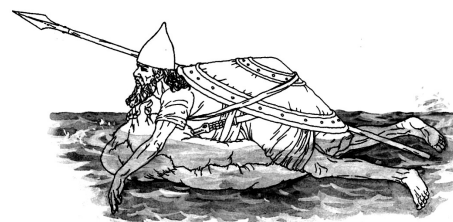
Asýrski bojovníci na obliehacej veži s baranom

Asýrského lukostrelca chránil štítonoš

Asýrsky peší ťažkoodenec

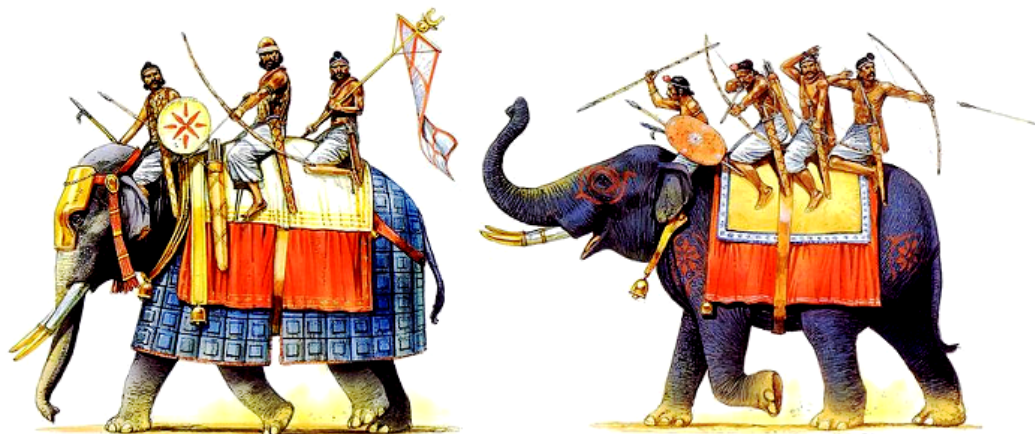

Asýrsky bojovník prekonáva vodný tok

Obliehanie mesta asýrskymi bojovníkmi^[3]

V 6. storočí p.n.l. - v Indii boli v boji použité bojové slony.

Bojové slony

V 5. storočí p.n.l. - v bojových zostavách aténskeho námorníctva sa objavila triréma.

V 4. storočí p.n.l.

- sa v Číne vyrábala železná zliatina a odlievali sa rôzne nástroje a zbrane, používali sa kuše,
- Gréci používali v boji rôzne torzné metacie stroje.

V 3. storočí p.n.l.

- Kelti používali v boji ľahké krúžkové brnenie,
- na rímske galérie montovali a v boji používali metacie stroje na vrhanie striel.

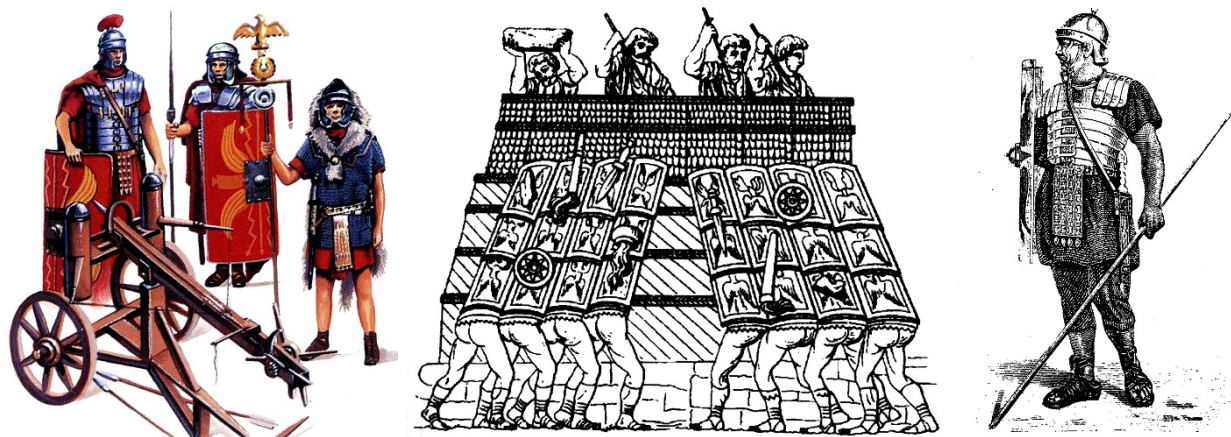

Sarmatský katafark

V 2. storočí p.n.l. - v partskom vojsku sa objavili tzv. katafraktáριοvia[4].

V 1. storočí p.n.l.

- vznikla prvá profesionálna armáda[5],

- Herón Alexandrijský popísal rôzne vojnové stroje.

Okolo roku 450 n.l. - využívali ázijskí kočovníci kovové strmene, ktoré im umožňovali používanie bezpečných sediel pre jazdcov.

Okolo roku 600 - bola hlavnou oporou rímskych a byzantských armád ťažká jazda vyzbrojená lukom.

Okolo roku 650 - na byzantských bojových lodiach začali používať tzv. grécky oheň.

Grécky oheň použitý v bitke Byzanie proti Arabom

Okolo roku 850 - boli postavené prvé opevnené vyvýšeniny s hradbami.

Okolo roku 900

- v Japonsku vznikla spoločenská trieda samurajov,

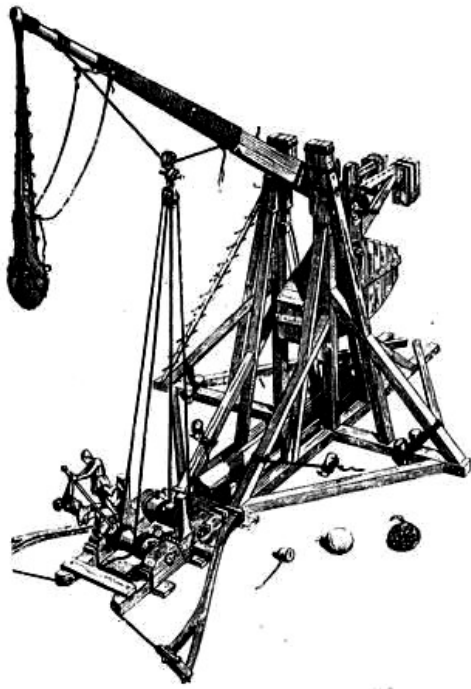

Samuraj

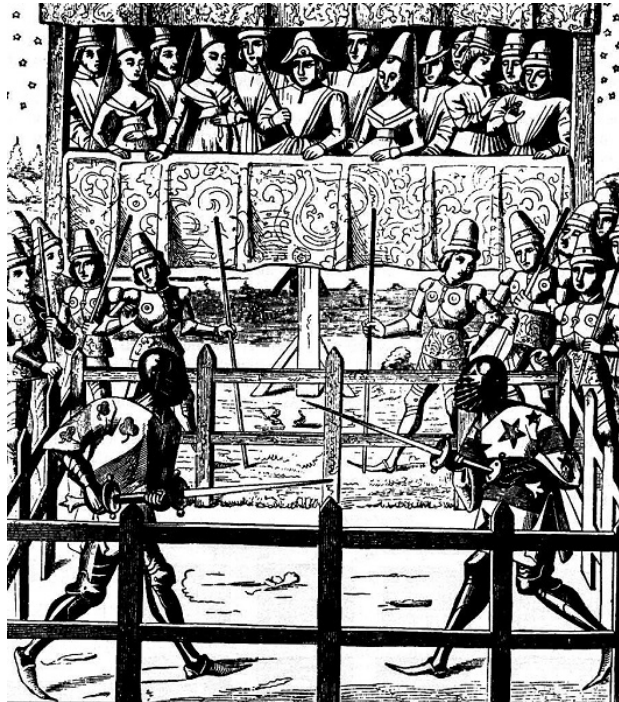
- kočovné kmene v severnej Euroázii začali podkúvať kone.

Už 11. storočí - bolo v Číne popísané zloženie strelného prachu.

Okolo roku 1100 - v západnej Európe sa začali používať kuša a [trebuchet](#).

Trebuchet

Súboj rytierov v 12.-13. storočí

Okolo roku 1150

- európske bojové lode zlepšili svoje manévrovacie schopnosti používaním smerového kormidla,
- vo Walese bol vynájdený dlhý luk.

Po roku 1200 - v Európe samostrel ako diaľková zbraň vytlačila luk.

Roku 1232 - Číňania použili v boji výbušné strely odpaľované pomocou zápalnej šnúry.

Bojovník s kopijou
a mečom z 13. storočia

Okolo roku 1300

- počas vlády Eduarda I. sa v Anglicku stavali opevnené hrady,
- Číňania a Arabi používali prvé primitívne výbušné strely. Išlo o bambusové rúrky naplnené horľavou zmesou pripevnené na oštep.

Roku 1320 - sa strelný prach objavil aj v Európe. Použitie strelného prachu vo vojenstve znamenalo hlboký prelom v politických dejinách[8].

- [1] Najznámejším z nich je mesto Jericho nachádzajúce sa v údolí Jordánu.
- [2] Bojová/vojnová veslica.
- [3] Asýrski bojovníci boli odborníci na obliehanie. Ich barany robili diery v mestských hradbách a rebríky a pohyblivé veže pomáhali mužom vyšplhať sa ponad ne. Vojaci sa chránili veľkými štítmami.
- [4] Ťažkoodenci.
- [5] Légie.
- [6] Centúrio - veliteľ, legionár (vojak) a nosič odznaku centúrie.
- [7] Pri dobývaní pevností vytvorili legionári ochranu zo svojich štítov útvar zvaný tescudo (korytnačka) a tak ľahko odolávali spříške kameňov a šípov.
- [8] Náklady na zbrojenie a technická úroveň rozhodovali o moci.